

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Maria Pirojoc,
reprezentată de avocatul Anatolie Janu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Societatea pe Acțiuni „CET-NORD” împotriva Mariei Pirojoc, Andrei
Pirojoc și Anjelei Todorencu cu privire la încasarea datoriei și compensarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 30 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți,

(Dosarul nr. 2ra-161/24

NR. PIGD 2-23015584-01-2ra-07022024)

Recursul declarat după 01 septembrie 2023.
Inadmisibilitatea recursului ca urmare a neinvocării exprese a vreunui temei de
admisibilitate în conformitate cu art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă,
în redacția după 01 septembrie 2023.

Judecătoria Bălți, sediul Central, jud. S. Ghercavii,
Curtea de Apel Bălți, jud. A. Garbuz, A. Ciobanu, Iu. Grosu,

12 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Maria Pirojoc, reprezentată de avocatul Anatolie Janu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 31 ianuarie 2023, S.A. „CET-NORD” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Pirojoc, Mariei Pirojoc și Anjelei Todorencu, solicitând încasarea datoriei în mărime de 1 371,02 lei și a cheltuielilor de judecată privind plata taxei de stat în sumă de 270 de lei.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că bunul imobil situat în mun. Bălți, str. xxxxx, nr. xxxxx, ap. xxxxx, în baza informației din Registrul bunurilor imobile este înregistrat cu drept de proprietate după Ivan Pirojoc (decedat), Andrei Pirojoc, Maria Pirojoc și Anjela Todorencu. Apartamentul enunțat la 02 septembrie 2008 a fost deconectat integral de la sistemul centralizat de energie termică, conform actului nr. 2272-2, anexat la materialele cauzei.

3. Totodată, a menționat că potrivit informației cu privire la calculul pentru pierderile normative de energie termică și achitarea lor, pe parcursul perioadei 01 noiembrie 2021 – 01 aprilie 2022, s-a format o datorie pentru pierderile normative de energie termică în sumă de 1 371,02 lei. Or, conform actului din 11 ianuarie 2023 privind elementele constructive ale blocului, țevile de energie termică trec prin locurile de uz comun: subsol și scara blocului.

4. În vederea soluționării litigiului amiabil, la 23 decembrie 2022, în adresa părților a fost expediată o pretenție cu solicitarea privind achitarea datoriei în termen de 7 zile, însă aceasta a fost lăsată fără răspuns.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

5. Prin hotărârea din 31 mai 2023 a Judecătorei Bălți, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de S.A. „CET-NORD”. S-a încasat în mod solidar de la Andrei Pirojoc, Maria Pirojoc și Anjela Todorencu în beneficiul S.A. „CET-NORD” datoria în sumă de 1 371,02 lei, pentru perioada 01 noiembrie 2021 – 01 aprilie 2022. S-a încasat în mod solidar de la Andrei Pirojoc, Maria Pirojoc și Anjela Todorencu în beneficiul S.A. „CET-NORD”, cu titlu de cheltuieli de judecată, suma de 270,00 lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

6. La 07 iunie 2023, Maria Pirojoc, reprezentată de avocatul Anatolie Janu, a declarat apel împotriva hotărârii din 31 mai 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, emiterea unei hotărâri de admitere parțială a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

7. Prin decizia din 30 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Maria Pirojoc, reprezentată de avocatul Anatolie Janu și s-a menținut hotărârea din 31 mai 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

8. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că furnizorul corect a facturat pierderile normative în mărime de 10% pentru un metru pătrat al apartamentului fiind neîntemeiat argumentul pârâtei Maria Pirojoc, reprezentată de avocatul Anatolie Janu, precum că pârâții beneficiază doar de două părți componente din cele patru stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 707 din 20 septembrie 2011, care justifică necesitatea achitării pierderilor normative de energie termică și, respectiv, urmează a fi încasată de la pârâți datoria calculată în mărime de 5% din suprafața apartamentului și nu de 10%, deoarece potrivit actului de deconectare nr. 2272-2 din 02 septembrie 2008 (f.d. 9), apartamentul nr. 34 este situat la etajul 2, într-un bloc de 5 etaje, având 4 țevi de tranzit, totodată, în actul nr. 6385- II de cercetare a stării tehnice și a regimului de funcționare a sistemului de aprovizionare cu energie termică din 11 ianuarie 2023 (f.d. 55), este indicată prezența țevelor în locurile de uz comun și anume subsolul blocului.

9. De asemenea, a notat că deși apelantul a invocat că sistema de încălzire în locurile de uz comun lipsește, fapt confirmat prin răspunsul GLC Bălți din 01 octombrie 2019 nr. 13/2439-02, totodată la materialele cauzei există actul de cercetare a stării tehnice și a regimului de funcționare a sistemului de aprovizionare cu energie termică nr. 6385-II din 11 ianuarie 2023 unde este indicat faptul că blocul de locuit situat în mun. Bălți, str. xxxxx, nr. xxxxx, este branșat la rețeaua termică centralizată S.A. „CET-NORD”, sistemul fiind în funcțiune și trecând prin locurile de folosință comună și anume: subsol – sistemul termic trece (tur-retur) – izolarea nu corespunde actelor normative tehnice. Astfel, argumentele apelantei referitor la existența doar a două elemente conform cărora urma a fi calculată mărimea pierderilor normative de energie termică în mărime de 5% nu sunt întemeiate, or, actele normative au alte prevederi.

10. În altă ordine de idei, factura de plată a pierderilor energiei termice nu a fost contestată astfel urmează a fi achitată suma înaintată spre plată.

11. Instanța de apel a evidențiat că deconectarea integrală sau parțială a apartamentului de la sistema centrală de încălzire nu afectează relațiile de furnizare a energiei termice prin țevile de tranzit a magistralelor termice (fie

în subsol, fie în apartament precum și pe scări) și nu eliberează consumatorul de la plata pierderilor normative.

12. Potrivit prevederilor art. 5 din Legea condominiului în fondul locativ nr.913-XIV din 30 martie 2000, proprietatea comună în condominiu include toate părțile proprietății aflate în folosință comună: terenul pe care este construit blocul (blocurile), zidurile, acoperișul, terasele, coșurile de fum, casele scărilor, holurile, subsolurile, pivnițele și etajele tehnice, tubulaturile de gunoi, ascensoarele, utilajul și sistemele inginerești din interiorul sau exteriorul locuințelor (încăperilor), care deservește mai multe locuințe (încăperi), terenurile aferente în hotarele stabilite cu elemente de înverzire, alte obiecte destinate deservirii proprietății imobiliare a condominiului. Iar conform art. 7 ale aceleiași legi, cota-parte a fiecărui proprietar în bunurile imobiliare comune din condominiu este proporțională cotei constituite din suprafața totală (în metri pătrați) a locuințelor (încăperilor) ce îi aparțin în condominiu, dacă decizia adunării generale a proprietarilor, adoptată în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 26 din prezenta lege, nu stabilește altfel. Astfel, prin plata pierderilor normative la energie termică, fiecare proprietar în condominiu, contribuie la menținerea în stare funcțională a unor anumite părți din imobil care sunt încadrate în regimul juridic al proprietății în condominiu, cum este nivelul de subsol, starea funcțională a țevelor de alimentară cu energie termică, a țevelor de aprovizionare cu apă și a țevelor de canalizare din subsol, ș.a.

13. În opinia instanța de apel toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelantă sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament juridic valabil circumstanțelor speței.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

14. La 07 februarie 2024, prin intermediul poștei electronice (f.d.123), Maria Pirojoc, reprezentată de avocatul Anatolie Janu, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 30 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii prime instanțe, cu respingerea în parte acțiunii înaintate și încasarea a doar 5% din pierderile normative, însă nu 10 %.

15. În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, menționând că la examinarea prezentei cauze au fost esențial încălcate normele de drept material, exprimate prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată, interpretarea în mod eronat a legii și a ignorat în mod evident probele din dosar. Instanța de fond și instanța de apel în mod greșit au ajuns la concluziile precum că urmează să suporte aceste pierderi, în special în cota-parte nerezonabilă, contradictorie și incertă, prevăzută de Hotărârea Guvernului nr. 707. În mod vădit i se încălcă dreptul de proprietate asupra mijloacelor financiare deținute, garantat de art. 1 din Primul Protocol adițional la CEDO, precum și art.46 din Constituția RM.

16. Imposibilitatea deconectării țevilor tranzitorii nu privează de dreptul de a utiliza orice alte măsuri pentru a preveni fluxul de energie termică de la acesta țevi din incinta apartamentului și, astfel, exclude plata pentru serviciul care nu a fost furnizat. În consecință, fără a încălca drepturile altor consumatori de energie termică (apartamente), conductele interioare (sunt și țevile de tranzit) au fost izolate, prevenind astfel fluxul de căldură în apartament, confirmând prin trimiterea mai multor fotografii instanței despre prezența de izolare a acestor conducte și respinse de instanțele de judecată. În plus, stabilirea unor proceduri prezumtive de plată a serviciilor de utilități și non- utilitare, chiar și a celor aprobate de guvern, este un impact nerezonabil în raport cu consumatorul și o încălcare a drepturilor acestuia, ceea ce contravine Legii privind protecția drepturilor consumatorilor și permite furnizorului de servicii de monopol la care este S.A. „CET-NORD” în municipiul Bălți, limitează semnificativ capacitatea consumatorului de a lua decizii în cunoștință de cauză. Prin acțiunile sale, S.A. „CET-NORD” încalcă grav codul de conduită pentru furnizarea de servicii de energie termică, folosind practici comerciale neloiale, care nu este permisă și este interzisă de art. 13 (10-1) din Legea privind protecția drepturilor consumatorilor și rezoluțiile Guvernului conferă acestei practici un caracter legitim, care contravine directivelor Parlamentului European și ale Consiliului Uniunii Europene în acest domeniu de activitate din 11 mai 2005 și 11 iunie 2005.

17. Totodată, a precizat că preambulul Legii privind protecția drepturilor consumatorilor nr. 105-XV din 13 martie 2003 prevede că această lege stabilește baza legală pentru protecția de către stat a persoanelor care acționează ca Consumatori și implementează Directiva 2005/29 / CE Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 despre practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă în raport cu către consumatori și de modificare a Directivei 84/450 / CEE a Consiliului și a Directivelor 97/7 / CE, 98/27 / CE și 2002/65 / CE Al Parlamentului European și al Consiliului, precum și al Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului Al Consiliului publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JO) Ia 11 iunie 2005. Și în sfârșit, în conformitate cu partea 1 a articolului 13 (10-1) din Legea privind protecția drepturilor consumatorilor nr. 105-XV din 13.03.2003: practicile comerciale neloiale sunt interzise. Conform părții 4 a articolului 13 (10-1) din aceeași lege, practicile comerciale neloiale, în special, sunt: a) frauduloase în conformitate cu dispozițiile părților (5) - (12); b) agresive în conformitate cu dispozițiile părților (13) - (15). Partea 13 a articolului 13 (10-1) din Legea menționată mai sus prevede că practica comercială este recunoscută ca fiind agresivă dacă într-o situație reală, ținând seama de toate caracteristicile și circumstanțele sale, limitează semnificativ sau este capabilă să limiteze libertatea de alegere sau abordarea consumatorului mediu în raport cu produsul prin hărțuire, constrângere, inclusiv utilizarea forței fizice sau a

unei influențe nerezonabile și, prin urmare, induce sau este capabil să-l determine pe consumator să ia o decizie comercială pe care altfel nu o va lua au făcut. Anume astfel a și procedat S.A. „CET-NORD” când a impus-o să încheie contractul de deservire în 2008 (nr.33101 don 17 iunie 2008), în caz contrar nu-i va permite deconectarea de la rețele termice comune.

18. Tot aici, potrivit pct.8³ din Anexă nr.7 s-a stabilit că luând în considerare existența pierderilor normative de energie termică în încăperile tehnice (etaje tehnice și subsoluri) care mențin în stare funcțională sistemele inginerești de alimentare cu apă și de canalizare în perioada rece, necesitatea încălzirii locurilor de uz comun și imposibilitatea deconectării coloanelor de încălzire tranzitorii, în cazul deconectărilor parțiale deja efectuate a apartamentului (încăperii locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire, consumatorul va achita plata pentru încălzire în mărime de: 100 % - pentru suprafața încăperilor conectate; 10 % - pentru suprafața încăperilor deconectate.

19. La examinarea cauzei în instanța de fond și cea de apel au fost prezentate probe pertinente și veridice, care confirmă concluziile reclamantului referitoare la inexistența de circumstanțe importante pentru soluționarea justă a cazului, și anume de inexistența a două din cele patru componente prin care se justifică necesitatea achitării a 10% procente din suprafața apartamentului. Acestea sunt: actul nr.2272-2 din 02 septembrie 2008, prin care se constată că țevile tranzitorii din apartamentul său sunt complet deconectate; răspunsul GLC Bălți din 01 octombrie 2019 nr. 13/2439-02, prin care se comunică că Sistema de încălzire în locurile de uz comun – lipsește; -etajul tehnic - lipsește. Respectiv, se constată existența doar a două elemente, care impun necesitatea achitării a doar 5 % din pierderile normative. Ca urmare probelor anexate și celor invocate de însuși reprezentanții intimatului, urma a fi calculate maximum pierderi în mărime de 5 %, însă nu 10 %. Astfel, baza juridică pentru a evita achitățile duble atunci când elemente constructive lipsesc în casele consumatorilor, și în mod special la ea, totuși există ele au fost prezentate instanțelor inferioare și anexate la dosar. Totodată, argumentele invocate, cât și probele aduse în acest sens au fost, pur și simplu, ignorate de instanța națională fără a se expune asupra acestor.

20. La 21 mai 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților și intervenientului accesoriu copiile recursului declarat și copia încheierii de numire spre examinare a admisibilității acestuia, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, extrasul din poșta electronică, anexate la materialele dosarului (f.d.142-147). Din adresa lui Andrei Pirojoc s-a restituit corespondența ca fiind nereclamată.

21. La 07 iunie 2024, prin intermediul poștei terestre (f.d.153), S.A. „CET-NORD” a depus referință la cererea de recurs, solicitând declararea recursului inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

22. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

23. Recursul declarat de Maria Pirojoc, reprezentată de avocatul Anatolie Janu, va fi examinat prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023

24. Art. 434 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

25. Art. 440 din Codul de procedură civilă

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

26. Art. 433 din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1)”

27. Art. 432 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

28. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 30 noiembrie 2023. Copia deciziei motivate a instanței de apel a fost expediată către participanții la proces la 07 februarie 2024, inclusiv prin intermediul poștei electronice la 06 februarie 2024 (f.d.115). Astfel, recursul declarat la 07 februarie 2024, prin intermediul poștei electronice (f.d.123-126), este în termen.

29. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

31. Din analiza recursului declarat de Maria Pirojoc, reprezentată de avocatul Anatolie Janu, nu s-a invocat expres niciun temei din prevederile art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, citate supra, în redacția în vigoare de la 01 septembrie 2023, deși recursul a fost declarat ulterior modificărilor operate, însă a indicat neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată, interpretarea eronată a legii și ignorarea probelor din dosar.

32. Argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma în vigoare la data declarării recursului, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii contestate. Mai mult, motivele invocate în cererea de recurs sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra căreia instanța de apel s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

33. Dezacordul recurenteii cu decizia instanței de apel, relatarea repetată a situației, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

34. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul

dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

35. În contextul prevederilor art. 432 alin.(2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică în cazul invocării în recurs a temeiurilor menționate la art. 432 alin.(1) lit.d)–f) din Codul de procedură civilă, dacă acestea au fost invocate și în apel sau dacă pretinsa încălcare a avut loc în instanța de apel, nefiind stabilite la caz anumite încălcări ce ar fi fost comise de instanța ierarhic inferioară.

36. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p. 38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45). Procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

37. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Maria Pirojoc, reprezentată de avocatul Anatolie Janu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare prin prisma art. 433 alin. (1) lit. a), urmează a fi considerat inadmisibil.

38. Din aceste motive, în conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul depus de Maria Pirojoc, reprezentată de avocatul Anatolie Janu, împotriva deciziei din 30 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă